

А.О. Борисова, канд. психол. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Колесник, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Мануськова, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ПРАКТИЧНА МЕТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Мова – рідна чи іноземна – засіб спілкування, прийому і передачі інформації про навколишню дійсність в природних умовах соціального життя, і в цій іпостасі вона і повинна розглядатися під час вивчення.

Під час навчання іноземної мови (англійської) не передбачається особливе додавання знань про навколишню дійсність, як це відбувається під час вивчення студентами інших предметів. Вивчення іноземної мови дає студентам лише можливість опанувати засобами сприйняття і вираження думок про предмети, явища, їх зв'язки і відносини за допомогою нової для них мови, яка виступає в двох формах: усній і письмовій. Оволодіння цими формами спілкування і має входити в практичну мету навчання іноземної мови.

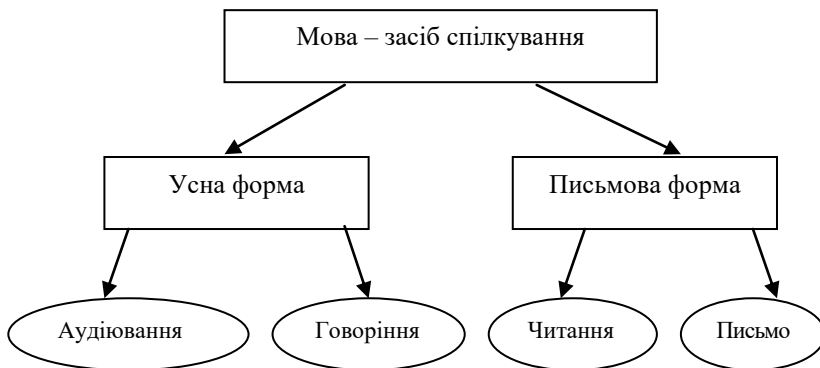
Мова як засіб спілкування, потребує того, щоб її «тримали в робочому стані», тобто завжди готовою до використання у будь-якій ситуації спілкування. Тому вивчення цієї дисципліни пов'язано з цілеспрямованою, чітко організованою практикою вживання вивченого матеріалу в усній і письмовій формах спілкування в тих умовах, які має неможливий ЗВО.

Студенти повинні опанувати іноземну мову як засіб спілкування, вміти користуватися нею в усній і письмовій формах. Усна форма включає володіння розумінням мови, що звучить на слух – аудіювання і висловлювання своїх думок іноземною мовою – говоріння. Письмова форма передбачає оволодіння графічною мовою, тобто розумінням друкованого тексту – читанням і використанням графічної системи для вираження думок – письмо (рис. 1).

Аудіювання, говоріння, читання і письмо – це види мовної діяльності, які повинні бути сформовані у студентів, щоб забезпечити можливість здійснення спілкування в усній і письмовій формах.

Обсяг, навчального матеріалу є достатнім, щоб закласти основи володіння кожним видом мовленнєвої діяльності на елементарному комунікативному рівні. Але для цього потрібно спрямувати зусилля викладачів і студентів, щоб відібраний матеріал був дійсно введений в пам'ять останніх, освоєний активно і зберігався б там, щоб студенти могли користуватися ним щоразу, коли виникає в цьому необхідність. Рациональне використання всіх навчальних матеріалів, а саме чітко

спланована інтенсивна робота студента, як показує досвід успішно працюючих викладачів, спеціально проведені спостереження та експериментальні дослідження з методики навчання іноземних мов, дозволяє забезпечити засвоєння матеріалу в процесі здійснення студентами мовних дій і призводить до запланованих результатів.

Рис. 1. Іноземна мова як засіб спілкування

Мета визначає загальний напрям – стратегію навчання, досягається вона в ході вирішення безлічі конкретних завдань під час проведення занять і виконання студентами самостійної позааудиторної роботи з іноземної мови. Завдання ставляться з урахуванням досягнення мети і представляють собою тактику навчання. Вони визначають дії студента з навчальним матеріалом, які приведуть до формування необхідного в даній «точці навчання» навички (фонетичного, граматичного, лексичного, орфографічного, читання, письма) і вміння розуміти англійську мову на слух, читати виразно вголос, читати про себе з витяганням змістовно-сислової інформації (що, де, коли, чому, з чого це впливає), говорити в заданих ситуаціях спілкування та ін.

Чітка організація дій студентів із навчальним матеріалом, оснащення навчального процесу необхідними засобами, стимулюючими і забезпечують вирішення конкретних завдань, можуть забезпечити досягнення практичної мети і служити надійною основою, як би не була вона елементарна, для реалізації освітньої, виховної та розвиваючої функції в навчанні англійської мови у немовному ЗВО.